

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ
ІНСТИТУТ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ НАПН УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ТОВАРИСТВО «РІДНА ШКОЛА»
AUTONOMOUS UNIVERSITY OF ZACATECAS (MEXICO)
EUROPEAN INSTITUTE OF FURTHER EDUCATION (EIDV) (SLOVAKIA)
ISRAEL TRAUMA COALITION (ISRAEL)
Sky Tel OÜ (Estonia)

DOI <https://doi.org/10.59647/978-617-520-999-8/1>

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

VII Міжнародної конференції

**Актуальні проблеми освітнього
процесу в контексті європейського вибору України**

14 листопада 2024 року

Київ
Видавництво Ліра-К
2025

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Київського національного університету будівництва і архітектури
(протокол № 27 від 29 листопада 2024 р.)*

Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України: матеріали VII Міжнародної конференції (14 листопада 2024 року). – Київ : Видавництво Ліра-К, 2025. – 728 с.

ISBN 978-617-520-999-8

У матеріалах VII Міжнародної конференції «Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України» висвітлюються актуальні питання професійної (професійно-технічної) освіти: вітчизняний та зарубіжний досвід; психолого-педагогічне забезпечення освітнього процесу; сучасні виклики; сучасні проблеми викладання інженерно-технічних та гуманітарних дисциплін.

Матеріали конференції розраховані на науково-педагогічних, наукових працівників у галузі педагогіки, психології, соціології, викладачів, аспірантів, студентів, а також на соціальних педагогів, соціологів, практичних психологів і соціальних працівників.

*За зміст поданих матеріалів несуть відповідальність
їх автори.*

УДК 37.09

6. Інна, Павленко., Oksana, Boiko., Dmytro, Mykolaiets., Olena, Moskalenko., Tetiana, Shrol. Advancements in STEM education and the evolution of game technologies in Ukrainian educational settings. *Multidisciplinary Reviews*, (2024). doi: 10.31893/multirev.2024spe007

7. Renata, Blinovska., Oksana, Kudria., Yitong, Lin., Liudmyla, Chalii., Dmytrii, Verbivskyyi. Approaches in higher education in Ukraine: trends and prospects. (2024). doi: 10.46502/issn.1856-7576/2024.18.01.8

8. Educational Innovation and Digital Transformation: Interconnection and Prospects for Ukraine. (2024). doi: 10.57125/fed.2024.06.25.04

УДК 378.14:159.9.072

Вітрук Ольга Євгенівна,

*старша викладачка кафедри мовної підготовки і комунікації
Київського національного університету
будівництва і архітектури;*

Сало Вікторія Василівна,

*старша викладачка кафедри мовної підготовки і комунікації
Київського національного університету
будівництва і архітектури;*

Тимченко Аліна Олексіївна,

*студентка групи БМП-24
Київського національного університету
будівництва і архітектури*

ПСИХОЛОГІЧНА АДАПТАЦІЯ СТУДЕНТІВ ПЕРШОГО КУРСУ ДО НАВЧАННЯ У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ

Психологічна адаптація студентів першого курсу до навчання у вищому навчальному закладі є важливим етапом у їхньому житті.

Щодо самого поняття психологічної адаптації – то це сукупні властивості індивіда, що характеризують його стійкість до умов середовища та рівень пристосування до них; це явище двостороннє, і об'єктом, при цьому, є не індивід чи середовище, а їх взаємодія. Також у дослідженні наголошується, що психологічна адаптація є необхідним моментом і умовою процесу перетворення індивіда на повноправного активного члена певного соціуму. [1] Процес адаптації може бути досить складним і включає кілька ключових аспектів:

1. Соціальна адаптація: Нові студенти стикаються з необхідністю знайомитися з новими людьми, формувати соціальні зв'язки та інтегруватися

в колектив. Важливо підтримувати комунікацію з однокурсниками та викладачами.

2. Академічна адаптація: Вища освіта часто вимагає інших навичок навчання, ніж середня школа. Студенти повинні навчитися самостійно планувати свій час, організовувати навчальний процес та освоювати нові методи роботи з інформацією.

3. Емоційна адаптація: Першокурсники можуть відчувати тривогу, стрес і навіть ностальгію за домом. Важливо знайти способи справлятися з цими емоціями, наприклад, через заняття спортом, хобі або групові активності.

4. Фінансова адаптація: Для багатьох студентів перехід до вишу також означає більшу фінансову незалежність. Це може бути викликом, якщо потрібно самостійно управляти бюджетом.

5. Психологічна підтримка: Важливо, щоб студенти знали, що можуть звернутися по допомогу до психологів або консультаційних служб, якщо відчувають труднощі.

В цей період багато першокурсників відчувають себе самотніми. Проводилося дослідження за методикою діагностики соціально-психологічної адаптації К.Роджерса і Р.Даймонда.[2] В результаті аналізу відповідей цей стан поділили на такі рівні:

1-й рівень (20%) першокурсники гостро переживають стан самотності

2-й рівень (60%) першокурсники часто відчувають виникаючий стан самотності

3-й рівень (18,6%) цей стан виникає рідко або взагалі не виникає.

Успішна адаптація може суттєво вплинути на подальше навчання та загальне відчуття задоволеності від студентського життя.

Труднощі адаптації студентів на початкових етапах навчання обумовлені низкою особливостей. У ВНЗ система навчання характеризується великим обсягом матеріалу, самостійністю і відповідальністю студентів. Особливості переходу із середньої школи до ВНЗ пов'язані не тільки з перебудовою провідного типу діяльності, але і з входженням особистості в новий колектив. Вступ до коледжу є переломною подією вжитті молодих людей.

Виділяють декілька факторів, які лежать в основі типових труднощів, що відчувають студенти молодших курсів у період адаптації:

1. Недостатній рівень шкільної загальноосвітньої підготовки, в основі якої, як правило, лежать нерозвинені працьовитість і допитливість, дефіцит

особистої відповідальності й навчальної активності, невисокий рівень духовного та інтелектуального потенціалу.

2. Більшість молодих людей, які приходять до коледжу, слабо володіють вираженими навичками навчальної роботи, недостатньо володіють прийомами раціонального мислення, запам'ятовування, концентрації й розподілу уваги. У багатьох студентів слабо виражена волева регуляція в подоланні труднощів, що виникають під час навчання. Як правило, у вчорашніх школярів відсутні стійкі навички користування навчальною літературою, конспектування, раціонального читання, організації своєї самостійної роботи, особливо її планування.

3. Значна частина студентів приходить до навчального закладу з наївним переконанням у тому, що їх абсолютно всього повинен хтось навчити, все показати й пояснити. Вони бачать себе в звичній для умов середньої школи пасивній ролі, а не активній ролі студента ВНЗ, основне завдання якого – здобування знань самостійною напруженою працею.

4. Слабко виражений рівень загальної культури, етичної та трудової вихованості, що виявляється на фоні обмеженого життєвого досвіду й соціальної зрілості. Несумлінне ставлення до навчальної праці, до слова і справи, світоглядна й соціальна інфантильність.

5. Недостатня вираженість установки студентів на прогресію разом із слабким проявом ціннісного ставлення до знань. Чимало студентів лише в ході адаптації починає усвідомлювати всю серйозність зробленого ними життєвого вибору. При цьому одні розчаровуються, другі – байдуже упокорюються, треті – починають виявляти цікавість до майбутньої спеціальності й робити боязкі кроки до ознайомлення з нею.

6. Невпевненість багатьох студентів-початківців у тому, що їм під силу успішне навчання у коледжі.

Далеко не всі випускники загальноосвітньої школи об'єктивно в змозі справитися з вимогами, обсягом і темпом роботи, що традиційно склалися у ВНЗ й розраховані на здібних і підготовлених людей. [3]

Ось кілька порад для першокурсників, які допоможуть адаптуватися до навчання у вищому навчальному закладі:

1. Знайтеся з новими людьми: Беріть участь у групових заходах, знайтеся з однокурсниками. Це допоможе вам створити соціальну мережу підтримки.

2. Організуйте свій час: Використовуйте планери або додатки для управління часом. Записуйте розклад занять, терміни здачі завдань і важливі події.

3. Навчіться самостійності: Пам'ятайте, що ви відповідаєте за своє навчання. Вчіться знаходити інформацію самостійно і не соромтеся звертатися за допомогою до викладачів.

4. Зберігайте баланс: Важливо знаходити час для відпочинку і хобі. Спорт, творчість або інші активності допоможуть зняти стрес.

5. Не бійтеся просити про допомогу: Якщо виникають труднощі, звертайтеся за підтримкою до старшокурсників, викладачів або психологів.

6. Залучайтеся до університетського життя: Долучайтеся до клубів, організацій та волонтерських проєктів. Це не лише розширить коло спілкування, але й допоможе розвивати нові навички.

7. Ставте реалістичні цілі: Встановлюйте досяжні цілі на семестр. Це може бути, наприклад, покращення успішності з певного предмета або участь у заходах.

8. Пам'ятайте про своє здоров'я: Здоровий спосіб життя, збалансоване харчування і достатній сон є важливими для продуктивності та загального самопочуття.

9. Залишайтеся відкритими до нових ідей: Університет — це час для навчання і саморозвитку. Будьте готові пробувати нові речі та вчитися на помилках.

10. Вірте у свої сили: Дайте собі час на адаптацію. Це природний процес, і з часом все стане простіше.

Дотримуючись цих порад, ви зможете легше адаптуватися до нових умов навчання і зробити своє студентське життя більш приємним і продуктивним.

Список використаних джерел

1. Енциклопедія сучасної України, Психологічна адаптація URL: <https://esu.com.ua/article-42642> (дата входу 20.10.2024);

2. Кульчицька А., Ковальчук В., Адаптація студентів-першокурсників до умов навчання у вищому навчальному закладі//V Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Особистість у міжкультурному та освітньому просторі» URL: <https://www.inforum.in.ua/conferences/19/50/352> (дата входу 20.10.24);

3. «Адаптація студентів перших курсів до нових умов навчання. Проблеми наступності у навчанні» Психолого-медико-педагогічний консиліум URL: <https://vseosvita.ua/library/embed/01003g7n-52a2.docx.html> (дата входу 20.10.24).

<i>Nataliia Vasylyshyna</i>	
VITAL IMPORTANCE OF TEACHING BUSINESS ENGLISH TO UNIVERSITY STUDENTS MAJORING FOR THE SPECIALTY 292 “INTERNATIONAL BUSINESS” IN 21-ST CENTURY.....	61
<i>Височанська Анна Василівна</i>	
ПАРТНЕРСТВО ОСВІТИ ТА ІННОВАЦІЙ.....	62
<i>Вітрук Ольга Євгенівна, Сало Вікторія Василівна, Тимченко Аліна Олексіївна</i>	
ПСИХОЛОГІЧНА АДАПТАЦІЯ СТУДЕНТІВ ПЕРШОГО КУРСУ ДО НАВЧАННЯ У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ.....	66
<i>Вовк Богдан Іванович</i>	
ДУАЛЬНА ОСВІТА: УКРАЇНСЬКІ РЕАЛІЇ ТА ЗАРУБІЖНІ ПРАКТИКИ ..	70
<i>Войтенко Оксана Антонівна, Литнев Антон Олегович</i>	
СКРИНІНГ ТА ТЕСТУВАННЯ СПЕЦИФІЧНИХ ВИДІВ СПОРТУ	72
<i>Войтенко Оксана Анатоліївна, Пікущий Данило Романович</i>	
ВИТРИВАЛІСТЬ СПОРТСМЕНА І МЕТОДИКА ЇЇ УДОСКОНАЛЕННЯ В СХІДНИХ ЄДИНОБОРСТВАХ.....	76
<i>Войтенко Олена Василівна</i>	
ПРОФЕСІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЯК ЧИННИК ПРОФЕСІЙНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ.....	80
<i>Вольф Олександр Олександрович</i>	
ТРЕНІНГ ПРОТИ АГРЕСИВНОСТІ ЯК СУЧАСНИЙ ІНСТРУМЕНТ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ З ПРАВОПОРУШНИКАМИ. ДОСВІД НІМЕЧЧИНИ.....	83
<i>Вороніна-Пригодій Дар'я Анатоліївна</i>	
ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ ДЛЯ ІНКЛЮЗІЇ ТА ІНТЕГРАЦІЇ.....	86
<i>Гадай Елла Костянтинівна, Репіна Ірина Юріївна, Борисенко Олена Іванівна</i>	
ВПЛИВ ІСТОРИЧНИХ ПОДІЙ З ВИКОРИСТАННЯМ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ НА ФОРМУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛЕКСИКИ.....	89
<i>Гасанова Саїда Фарухівна, Беженар Павло Вікторович</i>	
ВИХОВАННЯ ВОЛЬОВИХ ЯКОСТЕЙ СПОРТСМЕНА В ПРОЦЕСІ ЗАНЯТЬ ФІЗИЧНОЮ КУЛЬТУРОЮ.....	92

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
В КОНТЕКСТІ
ЄВРОПЕЙСЬКОГО ВИБОРУ УКРАЇНИ

Збірник матеріалів

VII Міжнародної конференції

(Київ, 14 листопада 2024 року)

Керівник видавничого проєкту *Віталій Зарицький*

Підписано до друку 03.01.2025. Формат 60x84 1/16.
Папір офсетний. Друк офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Умовн. друк. аркушів – 42,31. Обл.-вид. аркушів – 35,24.
Тираж 300

Виготовлювач: ТОВ «Видавництво Ліра-К»
Свідоцтво № 3981, серія ДК.
03142, м. Київ, вул. В. Стуса, 22/1
тел.: (050) 462-95-48; (067) 820-84-77
Сайт: lira-k.com.ua, редакція: zv_lira@ukr.net